

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. 2020-14-81-07647
Den 18. december 2020

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeris besvarelse af spørgsmål nr. 385 (MOF alm. del) stillet 26. november 2020 efter ønske fra Karina Adsbøl (DF).

Spørgsmål 385

”Ministeren bedes bekræfte, om dette tidligere svar på MOF alm. del – spørgsmål 609 (2018-2019, 1. samling) fortsat er gældende. Ministeren bedes herunder redegøre for, om der er lovhjemmel til at grave døde mink ned i massegrave og i givet fald oplyse, hvem har givet tilladelsen til dette. Ministeren bedes herudover sende en redegørelse for processen, hvilke ministerier der har været involveret, og oplyse, hvordan man har samarbejdet med kommunerne vedr. massegravene.

”Det er ikke lovligt at grave døde opdrættede dyr ned på grund af risikoen for spredning af smitsomme husdyrsygdomme. Med opdrættede dyr menes alle dyr, som holdes, opfedes eller opdrættes af mennesker med henblik på produktion af fødevarer, uld, pelsværk, fjer, huder og skind eller andre produkter fra dyr eller med henblik på andre landbrugsformål. Reglerne er EU-krav, som er fastsat i forordning 1069/2009 om animalske biprodukter, samt i tilhørende gennemførelsesforordning 143/2011.

Slagtede hobbydyr som f.eks. kyllinger betragtes som opdrættede dyr, idet de kan slagtes med henblik på at blive fødevarer. Slagteaffaldet skal bortskaffes efter reglerne om animalske biprodukter. Det vil oftest være bortskaffelse til et godkendt forarbejdningsanlæg. Nedgravning af slagteaffald fra opdrættede dyr er ikke en lovlig bortskaffelsesmetode ifølge reglerne om animalske biprodukter.

Med hensyn til døde kæledyr gælder andre regler. Det er muligt at nedgrave det døde kæledyr i en privat have i sjældne eller enkeltstående tilfælde. Det skyldes, at der ikke er samme risiko for spredning af smitsomme husdyrsygdomme som ved nedgravning af produktionsdyr. Nedgravning af kæledyr bør ske i en dybde, der sikrer mod, at kødædende dyr kan opgrave det døde kæledyr. Er der imidlertid tale om større kæledyr som hund og kat, der ønskes begravet i nærheden af en drikkevandsindvinding, skal kommunen søges om tilladelse. Fødevarestyrelsen og Miljøstyrelsen har i samarbejde udarbejdet retningslinjer for håndtering af døde kæledyr. Retningslinjerne findes på begge styrelsernes hjemmesider.”

Svar

Jeg har forelagt spørgsmålet for Fødevarestyrelsen, der oplyser følgende:

”Ja, svaret på MOF alm. del spg. 609 er fortsat gældende, og ja, der er lovhjemmel til at grave døde mink ned.

Reglerne om bortskaffelse af døde dyr fremgår af EU-forordningen om animalske biprodukter¹ og gennemførelsesforordningen². I artikel 19, stk. 1, litra e) i forordningen om animalske biprodukter er der en undtagelsesbestemmelse, der giver mulighed for, at myndighederne kan tillade nedgravning på stedet i tilfælde af en omfattende epizooti, som fører til overskridelse af kapaciteten i de godkendte anlæg, der under normale omstændigheder varetager denne opgave. Der er uddybende bestemmelser vedrørende nedgravning i artikel 15 og bilag VI, Kapitel III, Afsnit 1 i gennemførelsesforordningen. Disse bestemmelser omfatter bl.a., hvor nedgravning må foretages.

Myndighederne har, jf. artikel 19, stk. 1, litra e) i forordningen om animalske biprodukter, tilladt nedgravning. Dette er sket ved, at både Fødevarestyrelsen og Miljøstyrelsen har udstedt en bekendtgørelse, der tillader nedgravning.

Fødevarestyrelsen har tilladt nedgravning ved udstedelse af bekendtgørelse nr. 1567 af 5. november 2020 om tilladelse til nedgravning af pelsdyr. Bekendtgørelsen er udstedt med hjemmel i § 30, stk. 1, § 44, stk. 1, og § 67 i lov om hold af dyr, jf. lovbekendtgørelse nr. 38 af 15. januar 2020.

Miljøstyrelsen har tilladt nedgravning ved udstedelse af bekendtgørelse nr. 1569 af 6. november 2020 om nedgravning af pelsdyr efter miljøbeskyttelsesloven. Bekendtgørelsen er udstedt med hjemmel i § 19, stk. 5, og § 67 i lov om miljøbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 1218 af 25. november 2019.

Den overordnede proces omkring nedgravningen af mink blev drevet i regi af den Nationale Operative Stab (NOST), som styrede og koordinerede den myndighedsfælles indsats. Ud over Rigspolitiet og Fødevarestyrelsen deltog blandt andet Forsvarskommandoen, Beredskabsstyrelsen og Miljøstyrelsen i NOST-planlægningen af bortskaffelsen af mink.

Under normale omstændigheder ville bortskaffelsen have fulgt den veterinære beredskabsplan, hvor 1. prioritet er bortskaffelse via DAKA, og 2. prioritet er bortskaffelse i forbrændingsanlæg. Nedgravning er 3. prioritet.

Nedgravningen blev besluttet, fordi der ikke var tilstrækkelig kapacitet på DAKA og almindelige forbrændingsanlæg til, inden for kort tid, at håndtere de mange tons mink fra smittede besætninger og fra zonebesætninger. Operationsstaben under NOST undersøgte forudgående muligheden for at bortskaffe de døde mink via DAKA og affaldsforbrændingsanlæg, men kunne konkludere, at der ikke var kapacitet til at aftage den store mængde døde mink. Andre muligheder for bortskaffelse blev også undersøgt af NOST, herunder bl.a. opskalering af kapaciteten hos DAKA og mellemlagring inden forbrænding eller forarbejdning (fx fryseskibe, i åbne containere, i gylletanke mv.). På baggrund af undersøgelserne blev det konkluderet, at det var nødvendigt at tage muligheden for bortskaffelse via nedgravning i anvendelse for på så kort tid at kunne

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1069/2009 af 21. oktober 2009 om sundhedsbestemmelser for animalske biprodukter og afledte produkter, som ikke er bestemt til konsum, og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1774/2002 (forordningen om animalske biprodukter)

² Kommissionens forordning (EU) nr. 142/2011 af 25. februar 2011 om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1069/2009 om sundhedsbestemmelser for animalske biprodukter og afledte produkter, som ikke er bestemt til konsum, og om gennemførelse af Rådets direktiv 97/78/EF for så vidt angår visse prøver og genstande, der er fritaget for veterinærkontrol ved grænsen, som omhandlet i samme direktiv

bortskaffe så store mængder døde mink på en sundhedsfaglig, veterinærfaglig og miljømæssig forsvarlig måde.

Da det var konkluderet, at muligheden for bortskaffelse via nedgravning nødvendigvis måtte tages i anvendelse, iværksatte myndighederne i regi af NOST screening af en række potentielle arealer til nedgravning af mink.

Vedrørende samarbejdet med kommunerne har Miljøstyrelsen oplyst Fødevarestyrelsen, at det ikke var nødvendig at involvere kommunerne, fordi der ville blive udpeget statslige arealer til nedgravningen af dyrene. Hertil kom, at udgangspunktet, hvorefter kommunerne skal tillade nedgravning, blev fraveget af Miljøstyrelsen, først ved udstedelse af en dispensation efter bemyndigelse fra Miljøministeren og senere ved udstedelse af Bekendtgørelse nr. 1569 af 06/11/2020 om nedgravning af pelsdyr. Da Miljøstyrelsen vurderede at kommunerne ikke skulle involveres, og reglen om tilladelse blev fraveget i Miljøstyrelsens bekendtgørelse, har Fødevarestyrelsen ikke taget kontakt til de berørte kommuner.”

Rasmus Prehn

/

Nikolaj Veje